

( ลำเนา )



พระราชบัญญัติ  
บำเหน็จบำนาญข้าราชการ  
พ.ศ.๒๔๙๔

ในพระปรมาภิไธย  
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช  
ธานีนีวัต กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร  
ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์  
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ. ๒๔๙๔  
เป็นปีที่ ๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญทหาร และกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จ  
บำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน

พระมหากษัตริย์ โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา จึงมีพระบรมราชโองการให้ตรา  
พระราชบัญญัติขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๔๙๔”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา  
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกบรรดากฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญทหาร กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จ  
บำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน และบรรดากฎหมายและข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วใน  
พระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการ” หมายความว่า ทหารและข้าราชการพลเรือน

“ทหาร” หมายความว่า นายทหารสัญญาบัตร นายทหารประทวน ตลอดจน  
ว่าที่ยศนั้น ๆ และพลทหารประจำการ

/“ข้าราชการพลเรือน”...

“ข้าราชการพลเรือน”<sup>(๒๒)</sup> หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ข้าราชการฝ่ายตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการฝ่ายอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง ข้าราชการฝ่ายรัฐสภาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ข้าราชการตำรวจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจ ข้าราชการครูตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู และข้าราชการกลาโหมพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร

“เวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ” หมายความว่า เวลาราชการที่ข้าราชการรับราชการมาตั้งแต่ต้นจนถึงวันสุดท้ายที่ได้รับเงินเดือนตามเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

“เงินเดือนเดือนสุดท้าย”<sup>(๑๔)</sup> หมายความว่า เงินเดือนที่ได้รับจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนเดือนสุดท้ายที่ออกจากราชการ รวมทั้งเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนสำหรับค่าวิชา และหรือเงินเพิ่มการเลื่อนฐานะ และหรือสำหรับประจำตำแหน่งที่ต้องฝ่าอันตรายเป็นปกติ และหรือสำหรับการสู้รบ และหรือสำหรับการปราบปรามผู้กระทำความผิด แต่ไม่รวมเงินเพิ่มอย่างอื่น ๆ ส่วนข้าราชการตำรวจ ซึ่งกรมตำรวจสั่งแต่งตั้งให้ไปปฏิบัติหน้าที่ราชการตำรวจโดยได้รับเงินเดือนจากผู้ว่าจ้าง เงินเดือนเดือนสุดท้าย หมายความว่า เงินเดือนที่ผู้ว่าจ้างจ่ายตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาตามอัตราเงินในบัญชีต่อท้ายกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจเดือนสุดท้ายที่ออกจากราชการ รวมทั้งเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนสำหรับค่าวิชา และหรือเงินเพิ่มการเลื่อนฐานะ และหรือสำหรับประจำตำแหน่งที่ต้องฝ่าอันตรายเป็นปกติ และหรือสำหรับการสู้รบ และหรือสำหรับการปราบปรามผู้กระทำความผิด แต่ไม่รวมเงินเพิ่มอย่างอื่น ๆ

“เงินเดือนเดิม”<sup>(๑๐)</sup> หมายความว่า เงินเดือนเดือนสุดท้ายที่เคยได้รับสูงสุด ในครั้งใดก่อนออกจากราชการ แต่ในกรณีที่มีการปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการ เงินเดือนเดิมให้หมายความถึง เงินเดือนเดือนสุดท้ายที่เคยได้รับสูงสุดในครั้งใดก่อนออกจากราชการและได้ปรับตามกฎหมายหรือข้อบังคับที่ใช้บังคับแก่ข้าราชการนั้นแล้ว

“บำเหน็จ” หมายความว่า เงินตอบแทนความชอบที่ได้รับราชการมาซึ่งจ่ายครั้งเดียว

“บำนาญ” หมายความว่า เงินตอบแทนความชอบที่ได้รับราชการมา ซึ่งจ่ายเป็นรายเดือน

“แพทย์ที่ทางราชการรับรอง” หมายความว่า ผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการประกอบโรคศิลปะหรือแพทย์ที่มีสิทธิประกอบโรคศิลปะ ในต่างประเทศ ซึ่งประกอบโรคศิลปะอยู่ในต่างประเทศนั้นและกระทรวงการคลังได้รับรองให้ทำการตรวจและแสดงความเห็นตามความในพระราชบัญญัตินี้ได้

“ทายาทผู้มีสิทธิ”<sup>(๑๔)</sup> หมายความว่า

(๑) บุตร และให้หมายความรวมถึงบุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้ตายซึ่งได้มีการฟ้องคดีขอให้รับเด็กเป็นบุตรก่อน หรือภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่เป็นบิดาตาย หรือนับแต่วันที่ารู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของบิดา

(๒) สามีหรือภรรยา

(๓) บิดาและมารดา

“ผู้อุปการะ”<sup>(๔)</sup> หมายความว่า

(๑) ผู้ที่ได้อุปการะเลี้ยงดูให้การศึกษาผู้ตายมาแต่เยาว์ฉันทบิดามารดากับบุตร หรือ

(๒) ผู้ที่ได้อุปการะข้าราชการประจำ หรือข้าราชการบำนาญ ผู้มีรายได้ไม่เพียงพอแก่อัตภาพ หรือได้อุปการะข้าราชการบำนาญผู้ซึ่งป่วยเจ็บ ทุพพลภาพ หรือวิกลจริตไม่สามารถที่จะช่วยตัวเองได้ ผู้อุปการะตามข้อนี้ต้องเป็นผู้ให้อุปการะประจำเป็นส่วนใหญ่

“ผู้อยู่ในอุปการะ”<sup>(๔)</sup> หมายความว่า ผู้ที่ได้อยู่ในความอุปการะของผู้ตายตลอดมา โดยจำเป็นต้องมีผู้อุปการะและความตายของผู้นั้นทำให้ได้รับความเดือดร้อนเพราะขาดความอุปการะ

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

## ลักษณะ ๑

### บำเหน็จบำนาญปกติ

#### หมวด ๑

### สิทธิในบำเหน็จบำนาญปกติ

มาตรา ๖ เมื่อข้าราชการผู้ใดออกจากราชการ ให้จ่ายบำเหน็จหรือบำนาญให้ตามเกณฑ์ซึ่งกำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

สิทธิในบำเหน็จหรือบำนาญเป็นสิทธิเฉพาะตัว จะโอนไม่ได้

มาตรา ๗ ภายใต้งบประมาณมาตรา ๘ ข้าราชการซึ่งจะได้รับบำเหน็จบำนาญตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อก่อนออกจากราชการหรือก่อนได้รับคำสั่งให้ไปทำการใด ๆ ตามความในมาตรา ๒๘ ต้องได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือน

มาตรา ๘<sup>(๑๙)</sup> บุคคลที่ระบุไว้ต่อไปนี้ไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติตามพระราชบัญญัตินี้

(๑) ข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ และข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ซึ่งถูกไล่ออกออกจากราชการเพราะมีความผิด

(๒) ข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการและข้าราชการอัยการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ซึ่งถูกไล่ออกหรือปลดออกจากราชการเพราะมีความผิด

(๓) ข้าราชการวิสามัญหรือลูกจ้าง เว้นแต่ในกรณีที่มีข้อกำหนดให้บำเหน็จหรือบำนาญ ไว้ใน หนังสือสัญญาจ้างตามความต้องการของรัฐบาล

(๔) ผู้ซึ่งรัฐบาลกำหนดเงินอย่างอื่นไว้ให้แทนบำเหน็จหรือบำนาญแล้ว

(๕) ผู้ซึ่งมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญไม่ครบหนึ่งปีบริบูรณ์

(๖) ผู้ซึ่งไม่เคยรับราชการมาก่อน แต่ได้เป็นทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร เมื่อปลดเป็นกองหนุนแล้วและได้เข้ารับราชการอีก โดยเวลารับราชการจะติดต่อกับเวลาราชการกองประจำการ หรือไม่ก็ตาม ยังไม่ครบหนึ่งปีบริบูรณ์

มาตรา ๙ ข้าราชการมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) เหตุทดแทน

(๒) เหตุทุพพลภาพ

(๓) เหตุสูงอายุ

(๔) เหตุรับราชการนาน

มาตรา ๑๐ สิทธิในการขอบำเหน็จบำนาญปกติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้มีอายุความสามปี

มาตรา ๑๑<sup>(๒)</sup> บำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนนั้น ให้แก่ข้าราชการซึ่งออกจากประจำการเพราะเลิก หรือยุบตำแหน่ง หรือซึ่งมีคำสั่งให้ออกโดยไม่มี ความผิด หรือซึ่งออกตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย หรือทหารซึ่งออกจากกองหนุนเบี้ยหวัด

มาตรา ๑๒ บำเหน็จบำนาญเหตุทุพพลภาพนั้น ให้แก่ข้าราชการผู้ป่วย เจ็บทุพพลภาพ ซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรองได้ตรวจและแสดงความเห็นว่า ไม่สามารถที่รับราชการในตำแหน่งหน้าที่ซึ่งปฏิบัติ อยู่นั้นต่อไป

มาตรา ๑๓<sup>(๕)</sup> บำเหน็จบำนาญเหตุสูงอายุนั้น ให้แก่ข้าราชการผู้มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ แล้วถ้าข้าราชการผู้ใดมีอายุครบห้าสิบปีบริบูรณ์แล้ว ประสงค์จะลาออกจากราชการก็ให้ผู้มีอำนาจสั่งอนุญาต ให้ลาออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุสูงอายุได้

มาตรา ๑๔<sup>(๕)</sup> บำเหน็จบำนาญเหตุรับราชการนานนั้น ให้แก่ข้าราชการซึ่งมีเวลาราชการ สำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบสามสิบปีบริบูรณ์แล้ว

ถ้าข้าราชการผู้ใดมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบยี่สิบห้าปีบริบูรณ์แล้ว ประสงค์จะลาออกจากราชการก็ให้ผู้มีอำนาจสั่งอนุญาตให้ลาออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุ รับราชการนานได้

มาตรา ๑๕ ข้าราชการผู้ซึ่งมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญไม่ถึงสิบปีบริบูรณ์ มีสิทธิได้บำเหน็จ

ข้าราชการผู้ซึ่งมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตั้งแต่สิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปมีสิทธิได้รับบำนาญ

มาตรา ๑๖ ข้าราชการผู้มีสิทธิได้บำนาญจะยื่นคำขอรับบำเหน็จตามเกณฑ์ในมาตรา ๓๒ แทนบำนาญก็ได้

มาตรา ๑๗<sup>(๕)</sup> ข้าราชการผู้ใดมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบสิบปีบริบูรณ์แล้วออกจากราชการเพราะลาออกและไม่มีสิทธิที่จะได้รับบำเหน็จบำนาญปกติตามความในมาตรา ๙ ก็ให้ได้รับบำเหน็จตามเกณฑ์ในมาตรา ๓๒

มาตรา ๑๘<sup>(๕)</sup> ข้าราชการการเมืองตำแหน่งรัฐมนตรีซึ่งได้รับราชการในตำแหน่งข้าราชการการเมืองมาแล้ว และมีเวลาราชการในตำแหน่งข้าราชการการเมืองรวมกันไม่น้อยกว่าสี่ปีบริบูรณ์ เมื่อออกจากตำแหน่งและไม่ประสงค์จะรับบำเหน็จบำนาญตามความในบทแห่งพระราชบัญญัตินี้โดยประการอื่น ก็ให้มีสิทธิรับบำนาญเดือนละสองพันบาท

แต่ถ้าข้าราชการผู้นั้นมีสิทธิได้รับหรือเคยได้รับบำนาญปกติอยู่ก่อนแล้ว เมื่อข้าราชการผู้นั้นได้ใช้สิทธิตามความในวรรคก่อน สิทธิรับบำนาญที่มีอยู่แล้วนั้นเป็นอันสิ้นไป

การคำนวณเวลาราชการตามความในมาตรานี้ ไม่ให้รวมเวลาราชการที่ผู้นั้นได้รับบำเหน็จบำนาญไปแล้ว ถ้ามี เข้าด้วย

## หมวด ๒

### เวลาราชการและการนับเวลาราชการ

#### คำนวณบำเหน็จบำนาญ

มาตรา ๑๙<sup>(๒๕)</sup> ข้าราชการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้ว เป็นอันพ้นจากเวลาราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ สมุหราชองครักษ์ รองสมุหราชองครักษ์ ข้าราชการการเมือง และข้าราชการซึ่งมีกฎหมายบัญญัติเรื่องการพ้นจากราชการไว้เป็นอย่างอื่น

การพ้นจากราชการของข้าราชการพลเรือนในพระองค์ สมุหราชองครักษ์ และ รองสมุหราชองครักษ์ ให้เป็นไปตามพระราชอัธยาศัย

มาตรา ๑๙ ทวิ<sup>(๒๕)</sup> ยกเลิก

มาตรา ๑๙ ตรี<sup>(๒๕)</sup> ยกเลิก

มาตรา ๑๙ จัตวา<sup>(๒๕)</sup> ยกเลิก

มาตรา ๑๙ สัตต<sup>(๒๓)</sup> ข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งประเภทวิชาการระดับเชี่ยวชาญหรือระดับทรงคุณวุฒิ หรือตำแหน่งประเภททั่วไประดับอาวุโสหรือระดับทักษะพิเศษ และจะต้องพ้นจากราชการตามมาตรา ๑๙ อาจรับราชการต่อไปได้ตามกำหนดในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

มาตรา ๒๐<sup>(๒๕)</sup> ให้คณะกรรมการบริหารงานบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของข้าราชการแต่ละประเภท เป็นเจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการประเภทนั้น เว้นแต่ข้าราชการสังกัดกระทรวงกลาโหม ให้กระทรวงกลาโหมเป็นเจ้าหน้าที่

มาตรา ๒๑<sup>(๒๕)</sup> ก่อนสิ้นปีงบประมาณทุกปีไม่น้อยกว่าหกสิบวัน ให้เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการตามมาตรา ๒๐ ยื่นบัญชีรายชื่อข้าราชการผู้มีสิทธิจะได้รับบำเหน็จบำนาญเนื่องจากการเกษียณอายุตามมาตรา ๑๙ ในปีงบประมาณถัดไปต่อประธานศาล เจ้ากระทรวง หรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐของผู้ยื่น แล้วแต่กรณี และต่อกระทรวงการคลัง

มาตรา ๒๒<sup>(๒๕)</sup> การต่อเวลาราชการในคราวแรกและในคราวถัดไป ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของข้าราชการประเภทนั้น

การต่อเวลาราชการในคราวแรก ให้นับตั้งแต่วันครบเกษียณอายุของข้าราชการประเภทนั้น ส่วนการต่อเวลาราชการให้ในคราวถัดไป หากไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นให้ส่งต่อเวลาราชการล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหนึ่งเดือนก่อนสิ้นวันครบการต่อเวลาราชการครั้งสุดท้าย ถ้ามิได้มีการส่งต่อเวลาราชการคราวถัดไปให้ถือว่าข้าราชการผู้นั้นพ้นจากราชการถัดจากวันครบการต่อเวลาราชการครั้งสุดท้าย

มาตรา ๒๓ การนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญนั้น ให้นับแต่วันรับราชการรับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือน ซึ่งไม่ใช่อัตราข้าราชการวิสามัญหรือลูกจ้าง

ครูประจำชั้น สारวตริศึกษา หรือข้าราชการวิสามัญที่ได้มีบทบัญญัติของกฎหมายให้ยกฐานะหรือให้เปลี่ยนฐานะเป็นข้าราชการที่มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญ ตามมาตรา ๗ ได้ และเมื่อได้มีการยกฐานะหรือเปลี่ยนฐานะเป็นข้าราชการที่มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญดังกล่าวมาแล้ว ก็ให้นับเวลาระหว่างที่เป็นครูประจำชั้น สारวตริศึกษา หรือข้าราชการวิสามัญที่ติดต่อกับวันที่ได้มีการยกฐานะหรือการเปลี่ยนฐานะนั้นเป็นเวลาราชการ สำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญได้ด้วย

ข้าราชการซึ่งทำงานหรือรับราชการก่อนเกษียณอายุครบสิบแปดปีบริบูรณ์ ให้เริ่มนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตั้งแต่วันที่มามีอายุครบสิบแปดปีบริบูรณ์เป็นต้นไป

ผู้ซึ่งได้ขึ้นทะเบียนทหารกองประจำการ ให้มีสิทธินับเวลาราชการได้ตั้งแต่วันที่ขึ้นทะเบียนกองประจำการตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

มาตรา ๒๓ ทวิ<sup>(๔)</sup> การนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญของข้าราชการที่โอนมาจากข้าราชการส่วนจังหวัด หรือข้าราชการที่โอนมาจากพนักงานเทศบาล ให้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่ใช้ออยู่ในวันโอนเป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญด้วย

มาตรา ๒๔ ผู้ซึ่งกระทำหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ในระหว่างเวลาที่มีการรบหรือสงคราม หรือมีการปราบปรามการจลาจล หรือในระหว่างเวลาที่มีพระบรมราชโองการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน หรือในระหว่างเวลาที่สั่งให้เป็นนัkdำเรือดำน้ำ ให้นับเวลาราชการที่ปฏิบัติการตามสั่งเป็นทวีคูณแม้ว่าในระยะเวลาดังกล่าวนั้นจะไม่ได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนก็ตาม

(๑๙) ในกรณีที่มีการประกาศใช้กฎอัยการศึกในเขตพื้นที่ใด ให้คณะรัฐมนตรีมีอำนาจพิจารณาให้ข้าราชการซึ่งประจำปฏิบัติหน้าที่อยู่ในเขตที่ได้มีประกาศใช้กฎอัยการศึกนั้นได้รับการนับเวลาราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างนั้นเป็นทวีคูณได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด หลักเกณฑ์ดังกล่าวให้พิจารณาความจำเป็นของสถานการณ์ โดยคำนึงถึงความยากลำบากและการเสี่ยงอันตรายอย่างแท้จริงของข้าราชการนั้น

ในกรณีตามวรรคหนึ่งหรือกรณีที่คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้นับเวลาราชการเป็นทวีคูณตามวรรคสอง ถ้าผู้ใดมีเวลาราชการซึ่งอาจนับเป็นทวีคูณในเวลาเดียวกันได้หลายประการ ก็ให้นับเวลาระหว่างนั้นเป็นทวีคูณแต่ประการเดียว

มาตรา ๒๕ เวลาป่วยหรือลา หรือต้องพักราชการ ซึ่งได้รับอนุญาตให้รับเงินเดือนเต็มนั้น สำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญให้นับเหมือนเต็มเวลาราชการ

เวลาป่วยหรือลา หรือต้องพักราชการ ซึ่งได้รับอนุญาตให้รับเงินเดือนไม่เต็มนั้น สำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญให้นับเวลาตามส่วนแห่งเงินเดือนที่ได้รับ

เวลาป่วยหรือลา หรือต้องพักราชการ หรือมิได้อยู่รับราชการ ซึ่งมีได้รับอนุญาตให้รับเงินเดือนไม่นับเป็นเวลาราชการสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญ แต่ทั้งนี้มิได้หมายความถึงผู้ที่มีมิได้อยู่รับราชการด้วยเหตุที่ถูกกักขังทางวินัยตามกฎหมายว่าด้วยวินัยทหารหรือตำรวจ

มาตรา ๒๖ ในระหว่างที่ทหารกองหนุนได้รับเบี้ยหวัด ให้นับเวลาสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญเสมอหนึ่งในสี่ของเวลาอยู่รับราชการ

มาตรา ๒๗ ข้าราชการซึ่งทางราชการคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกให้ไปปฏิบัติงาน หรือศึกษาวิชาในต่างประเทศ ให้นับเวลาสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญในระหว่างนั้นเหมือนเต็มเวลาราชการ

มาตรา ๒๘ ข้าราชการที่ได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือน ซึ่งทางราชการส่งให้ไปทำการใด ๆ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา ผู้นั้นยังไม่มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญและให้นับเวลาสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญในระหว่างนั้นเหมือนเต็มเวลาราชการ

มาตรา ๒๙ เวลาราชการสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญให้นับแต่จำนวนปี เศษของปีถ้าถึงครึ่งปีให้นับเป็นหนึ่งปี

การนับระยะเวลาตามความในวรรคก่อน สำหรับเดือนหรือวัน ให้คำนวณตามวิธีการจ่ายเงินเดือนและให้นับสิบสองเดือนเป็นหนึ่งปี สำหรับจำนวนวัน ถ้ามีรวมกันหลายระยะ ให้นับสามสิบวันเป็นหนึ่งเดือน

มาตรา ๓๐<sup>(๑๖)</sup> ข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการการเมืองผู้ใดออกจากราชการไปแล้ว ถ้าภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่ ให้นับเวลาราชการสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

ข้าราชการการเมืองผู้ใดซึ่งต้องออกหรือพ้นจากตำแหน่งโดยผลของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และยังมีได้รับบำเหน็จบำนาญสำหรับการรับราชการในตอนที่ต้องออกหรือพ้นจากตำแหน่ง ถ้าภายหลัง กลับเข้ารับราชการใหม่เป็นข้าราชการการเมือง ให้นำเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญก่อนออก หรือพ้นจากตำแหน่งต่อเนื่องกับการรับราชการในตอนหลัง

(๒๐) ข้าราชการการเมืองผู้ซึ่งออกหรือพ้นจากตำแหน่งโดยได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติ จากการได้นับเวลาราชการที่เป็นข้าราชการการเมืองสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญหรือได้รับหรือมีสิทธิ ได้รับบำนาญตามมาตรา ๑๘ ถ้าภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่เป็นข้าราชการการเมือง และเลิกรับบำนาญ ในขณะที่กลับเข้ารับราชการใหม่ ให้นำเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญก่อนออกหรือพ้นจาก ตำแหน่งต่อเนื่องกับการรับราชการในตอนหลัง หากผู้นั้นประสงค์จะรับบำนาญต่อไปจะต้องแจ้งความประสงค์ ภายในสามสิบวันนับแต่วันกลับเข้ารับราชการใหม่ โดยทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานยื่นต่อส่วนราชการ ที่ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่ เมื่อแจ้งความประสงค์ดังกล่าวแล้ว ให้ผู้นั้นมีสิทธิรับบำนาญต่อไปและจะนับ เวลาราชการต่อเนื่องมิได้ ถ้าพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวไม่แจ้งความประสงค์ให้ถือว่าข้าราชการผู้นั้นเลิกรับบำนาญ เพื่อขอรับเวลาราชการต่อเนื่อง โดยให้ส่วนราชการที่ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่แจ้งไปยังส่วนราชการที่ผู้นั้น รับบำนาญอยู่เพื่อยังจ่ายบำนาญ

(๒๑) ข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการการเมืองผู้ใดออกจากราชการโดยได้รับหรือมีสิทธิได้รับ บำนาญปกติหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดออกจากราชการโดยได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติตาม กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น ถ้าภายหลังผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่เป็นข้าราชการ การเมือง มิให้นำเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญก่อนออกจากราชการต่อเนื่องกับเวลารับราชการ เป็นข้าราชการการเมืองในตอนหลัง แต่ให้นำเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญเฉพาะเวลารับ ราชการเป็นข้าราชการการเมืองในตอนหลังเท่านั้น

ข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการการเมืองผู้ใดหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดออกจากราชการไปแล้ว กลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการการเมือง และได้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญก่อนออก จากราชการต่อเนื่องกับเวลารับราชการเป็นข้าราชการการเมืองในตอนหลังมาก่อนแล้ว ถ้าภายหลังผู้นั้น กลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการการเมืองอีก มิให้นำเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญในครั้งก่อน ต่อเนื่องกับเวลารับราชการเป็นข้าราชการการเมืองในครั้งหลัง แต่ให้นำเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จ บำนาญเฉพาะเวลารับราชการเป็นข้าราชการการเมืองในครั้งหลัง

### หมวด ๓

#### วิธีคำนวณบำเหน็จบำนาญ

มาตรา ๓๑<sup>(๙)</sup> ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญนั้น ให้ตั้งเงินเดือนเดือนสุดท้ายเป็นเกณฑ์ คำนวณ แต่ถ้าเป็นการคำนวณบำเหน็จบำนาญของข้าราชการ ซึ่งพ้นจากราชการเพราะเกษียณอายุตาม มาตรา ๑๙ เงินเดือนเดือนสุดท้ายให้หมายความรวมถึงเงินเดือนที่ได้เลื่อนในวันสุดท้ายของปีงบประมาณนั้นด้วย



การเลื่อนเงินเดือนในวันสุดท้ายของปีงบประมาณนั้น ไม่ก่อให้เกิดสิทธิรับเงินเดือนที่ได้เลื่อน แต่เงินเดือนที่ได้เลื่อนนั้น ให้ถือเสมือนว่าเป็นเงินเดือนเดิม

(๑๐) ข้าราชการผู้ใดเคยดำรงตำแหน่งในขณะเดียวกันหลายตำแหน่ง แล้วพ้นจากตำแหน่งที่มีเงินเดือนสูงก่อนพ้นจากราชการ ให้ถือเงินเดือนเดือนสุดท้ายของตำแหน่งที่มีเงินเดือนสูงจากเงินงบประมาณ ประเภทเงินเดือนที่เคยได้รับอยู่นั้นเป็นเงินเดือนเดือนสุดท้ายสำหรับตั้งเป็นเกณฑ์คำนวณ ในกรณีที่มิได้กฎหมาย หรือข้อบังคับปรับอัตราเงินเดือนของตำแหน่งที่มีเงินเดือนสูงก่อนข้าราชการผู้นั้นพ้นจากราชการ ให้ถือเงินเดือนของตำแหน่งที่มีเงินเดือนสูงที่ปรับตามกฎหมายหรือข้อบังคับนั้นแล้ว เป็นเงินเดือนเดือนสุดท้ายสำหรับตั้งเป็นเกณฑ์คำนวณ

มาตรา ๓๒<sup>(๑๖)</sup> วิธีคำนวณบำเหน็จบำนาญ ให้กระทำดังนี้

(๑) สำหรับบำเหน็จ ให้ตั้งเงินเดือนเดือนสุดท้ายคูณด้วยจำนวนปีเวลาราชการ

(๒) สำหรับบำนาญ ให้ตั้งเงินเดือนเดือนสุดท้ายหารด้วยห้าสิบคูณด้วยจำนวนปีเวลาราชการ

มาตรา ๓๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๘ เมื่อได้แจ้งการคำนวณบำเหน็จบำนาญปกติ ให้ผู้มีสิทธิรับทราบล่วงหน้าสองปีแล้ว ให้ถือว่าผลการคำนวณนั้นเป็นอันเด็ดขาด

มาตรา ๓๔<sup>(๔)</sup> ยกเลิก

#### หมวด ๔

#### ผู้รับบำนาญกลับเข้ารับราชการใหม่

มาตรา ๓๕<sup>(๑๖)</sup> ยกเลิก

มาตรา ๓๕ ทวิ<sup>(๑๖)</sup> ยกเลิก

#### ลักษณะ ๒

#### บำเหน็จบำนาญพิเศษ

มาตรา ๓๖ เมื่อข้าราชการผู้ใดประสบเหตุตั้งที่บัญญัติไว้ในลักษณะนี้ ให้จ่ายบำเหน็จหรือบำนาญพิเศษให้

สิทธิในบำเหน็จหรือบำนาญพิเศษเป็นสิทธิเฉพาะตัว จะโอนไม่ได้

มาตรา ๓๗ ข้าราชการ พลทหารกองประจำการ หรือบุคคลที่ทำหน้าที่ทหารตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ผู้ใดได้รับอันตรายจนพิการ เสียแขนหรือขา หูหนวกทั้งสองข้าง ตาบอด หรือได้รับการป่วยเจ็บซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรองได้ตรวจแล้ว และแสดงว่าถึงทุพพลภาพไม่สามารถจะรับราชการต่อไปได้อีกเลย ทั้งนี้เพราะเหตุปฏิบัติราชการในหน้าที่หรือถูกประทุษร้ายเพราะเหตุกระทำการตามหน้าที่ให้ผู้นั้นได้รับบำนาญปกติกับทั้งได้รับบำนาญพิเศษด้วย เว้นแต่การได้รับอันตราย ได้รับการป่วยเจ็บ หรือการถูกประทุษร้ายนั้นเกิดขึ้นจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หรือจากความผิดของตนเอง

มาตรา ๓๘ ข้าราชการผู้ใดได้รับบำเหน็จหรือบำนาญไปแล้วตามพระราชบัญญัตินี้ หรือ พลทหารกองประจำการ หรือบุคคลที่ทำหน้าที่ทหารตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ผู้ใดซึ่งได้ออกจาก ราชการหรือพ้นจากหน้าที่ทหารไปแล้ว ถ้าภายในกำหนดเวลาสามปี นับแต่วันออกจากราชการหรือพ้นจาก หน้าที่ทหารปรากฏหลักฐานชัดเจนว่า ผู้นั้นเกิดป่วยเจ็บถึงทุพพลภาพอันเป็นผลเนื่องมาจากการปฏิบัติ หน้าที่ราชการระหว่างที่ผู้นั้นรับราชการหรือทำหน้าที่ทหารอยู่ ก็ให้จ่ายบำนาญตามมาตรา ๓๗ และถ้าถึงตาย ก็ให้จ่ายบำนาญตามมาตรา ๔๑ ทั้งนี้ให้จ่ายให้ นับแต่วันขอและในกรณีที่ได้รับบำเหน็จไปแล้วก็ให้จ่ายเฉพาะ บำนาญพิเศษแต่อย่างเดียว

มาตรา ๓๙ การคำนวณบำนาญพิเศษ ให้เจ้ากระทรวงเป็นผู้กำหนดตามสมควรแก่ เหตุการณ์ประกอบกับความพิการและทุพพลภาพของผู้นั้น ตามอัตราดังต่อไปนี้

(๑) ในยามปกติ มีอัตราตั้งแต่ห้าในห้าสิบส่วน จนถึงยี่สิบในห้าสิบส่วนแห่งเงินเดือน เดือนสุดท้าย

(๒) ผู้มีหน้าที่ต้องไปราชการหรือปฏิบัติราชการโดยอากาศยานในอากาศหรือต้องไปราชการ หรือปฏิบัติราชการโดยเรือดำน้ำ หรือมีหน้าที่ต้องทำการดำน้ำหรือมีหน้าที่ทำการกวาดทุ่นระเบิด หรือมีหน้าที่ ชุุดทำลาย ทำหรือประกอบวัตถุระเบิด หรือมีหน้าที่เกี่ยวกับไอพิช ถ้าได้รับอันตรายด้วยหน้าที่ที่กระทำนั้น ให้มีอัตราเป็นจำนวนกึ่งเงินเดือนเดือนสุดท้าย

(๓) เวลาทำหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ในระหว่างเวลาที่มีการรบหรือ การสงครามหรือมีการปราบปรามการจลาจล หรือในระหว่างเวลาที่มีพระบรมราชโองการประกาศสถานการณ์ ฉุกเฉินถ้าได้รับอันตรายด้วยหน้าที่ที่กระทำนั้น ให้มีอัตราตั้งแต่สามสิบในห้าสิบส่วนจนถึงสามสิบห้าในห้าสิบส่วน ของเงินเดือนเดือนสุดท้าย ในกรณีที่ไม่มีเงินเดือน ให้ถืออัตราเงินเดือนทหารตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด เป็นเงินเดือนเดือนสุดท้าย

มาตรา ๔๐ ผู้ที่ได้รับอันตรายถึงทุพพลภาพดังกล่าวในมาตรา ๓๗ แม้จะยังไม่มียศหรือ รับบำนาญปกติก็ให้ได้รับบำนาญปกติได้คิดตามอัตราที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๒ บวกกับบำนาญพิเศษด้วย

มาตรา ๔๑<sup>(๕)</sup> ผู้ที่ได้รับอันตรายดังกล่าวในมาตรา ๓๗ ถ้าถึงแก่ความตายเพราะเหตุนั้นก่อน ได้รับบำนาญพิเศษไป นอกจากบำเหน็จตกทอดซึ่งจะได้รับตามที่บัญญัติไว้ในลักษณะ ๓ ก็ให้จ่ายบำนาญพิเศษให้แก่ ทายาทผู้มีสิทธิตามกฎหมายดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๔ และมาตรา ๔๕ อีกด้วย ดังนี้

(๑) ในยามปกติเป็นจำนวนกึ่งเงินเดือนเดือนสุดท้ายของผู้ตาย

(๒) ผู้มีหน้าที่ต้องไปราชการหรือปฏิบัติราชการโดยอากาศยานในอากาศหรือมีหน้าที่ต้องทำ การโดดร่ม หรือต้องไปราชการหรือปฏิบัติราชการโดยเรือดำน้ำ หรือมีหน้าที่ต้องทำการดำน้ำ หรือมีหน้าที่ ทำการกวาดทุ่นระเบิด หรือมีหน้าที่ชุุดทำลาย ทำหรือประกอบวัตถุระเบิด หรือมีหน้าที่เกี่ยวกับไอพิช หรือ เวลาทำหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ในระหว่างเวลาที่มีการรบหรือการสงคราม หรือมีการ ปราบปรามการจลาจล หรือในระหว่างเวลาที่มีการประกาศใช้กฎอัยการศึก หรือประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ถ้าได้รับอันตรายด้วยหน้าที่ที่กระทำนั้น ให้มีอัตราเป็นจำนวนสี่สิบในห้าสิบส่วนแห่งเงินเดือนเดือนสุดท้ายของ ผู้ตาย

มาตรา ๔๒ ข้าราชการผู้ใดได้รับการป่วยเจ็บจนทุพพลภาพดังกล่าวในมาตรา ๓๗ เพราะเหตุ

(๑) ต้องไปปฏิบัติราชการเป็นครั้งคราวนอกตำบลที่ตั้งสำนักงานประจำหรือ

(๒) ต้องประจำปฏิบัติราชการในท้องที่กันดารที่จะต้องเสียดต่โรคภัยไข้เจ็บซึ่งท้องที่นั้น

ได้กำหนดไว้โดยพระราชกฤษฎีกา

ถ้าปรากฏว่า ความป่วยเจ็บทุพพลภาพนั้นได้เกิดเนื่องจากการต้องไปปฏิบัติราชการหรือต้องประจำปฏิบัติราชการนั้น ก็ให้จ่ายบำนาญตามมาตรา ๓๗ และถ้าถึงตายก็ให้จ่ายบำนาญพิเศษตามมาตรา ๔๑ (๑)

มาตรา ๔๓ ข้าราชการ พลทหารกองประจำการ หรือบุคคลที่ทำหน้าที่ทหารตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ผู้ใดสูญหายไปและมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้นั้นได้รับอันตรายดังกล่าวในมาตรา ๓๗ ถึงตาย เมื่อพ้นกำหนดสองเดือนนับแต่วันสูญหาย ให้สันนิษฐานไว้ก่อนเพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ว่าผู้นั้นถึงแก่ความตายในวันที่สูญหาย และให้จ่ายบำนาญพิเศษตามบทบัญญัติในมาตรา ๔๑

ถ้าปรากฏในภายหลังว่า ผู้ที่ต้องสันนิษฐานว่าตายตามความในวรรคก่อนมิได้ตาย ก็ให้งดจ่ายบำนาญพิเศษนั้น และถ้าเจ้ากระทรวงจะต้องจ่ายเงินให้ในระหว่างเวลาที่ต้องสันนิษฐานว่าถึงแก่ความตาย ก็ให้หักจำนวนเงินทั้งหมดที่จ่ายไปแล้วออกจากจำนวนเงินที่ต้องจ่ายนั้น

มาตรา ๔๔<sup>(๑๔)</sup> บำนาญพิเศษที่บัญญัติในลักษณะนี้ ให้จ่ายแก่ทายาทผู้มีสิทธิตามเกณฑ์ดังนี้

(๑) บุตร ให้ได้รับสองส่วน ถ้าผู้ตายมีบุตรตั้งแต่สามคนขึ้นไปให้ได้รับสามส่วน

(๒) สามีหรือภรรยา ให้ได้รับหนึ่งส่วน

(๓) บิดามารดา หรือบิดา หรือมารดา ที่มีชีวิตอยู่ให้ได้รับหนึ่งส่วน

ถ้าผู้ตายไม่มีทายาทผู้มีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษในอนุมาตราใดดังกล่าว หรือทายาทนั้นได้ตายไปก่อน ให้แบ่งบำนาญพิเศษนั้นระหว่างทายาทผู้มีสิทธิ ตามส่วนในอนุมาตราที่มีทายาทผู้มีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษ

ถ้าได้มีการจ่ายบำนาญพิเศษไปแล้ว หากปรากฏว่ามีบุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย ซึ่งได้มีการฟ้องคดีขอให้รับเด็กเป็นบุตรก่อนหรือภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่บิดาตายหรือนับแต่วันที่ารู้หรือควรารู้ถึงความตายของบิดาเพิ่มขึ้น ให้แบ่งบำนาญพิเศษนั้นใหม่ระหว่างทายาทผู้มีสิทธิโดยถือว่าบุตรชอบด้วยกฎหมายตามคำพิพากษานั้นเป็นทายาทผู้มีสิทธิตั้งแต่วันตายของเจ้าบำนาญกรณีเช่นนี้ ให้กระทรวงการคลังหักเอาจากทายาทซึ่งรับบำนาญพิเศษไปก่อนแล้วคืนตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

กรณีที่ไม่สามารถหักเงินบำนาญพิเศษที่จ่ายให้ทายาทซึ่งรับกินไปในส่วนของตนตามวรรคสามคืนได้ กระทรวงการคลังไม่ต้องรับผิดชอบจ่ายเงินบำนาญพิเศษให้แก่บุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายย้อนหลังไปถึงวันเกิดสิทธิรับบำนาญพิเศษแต่อย่างใด

ถ้าไม่มีทายาทผู้มีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษดังกล่าวทั้ง ๓ อนุมาตราให้บุคคลซึ่งเจ้ากระทรวงพิจารณาเห็นว่า มีหลักฐานแสดงได้ว่าเป็นผู้อุปการะผู้ตายอยู่หรือเป็นผู้อยู่ในความอุปการะของผู้ตาย เป็นผู้รับบำนาญพิเศษตามส่วนที่เจ้ากระทรวงจะได้กำหนดให้และเมื่อได้จ่ายบำนาญพิเศษให้แก่ผู้อุปการะหรือผู้อยู่ในความอุปการะของผู้ตายแล้ว หากปรากฏภายหลังว่ามีบุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย ซึ่งได้มีการฟ้องคดีของให้รับเด็กเป็นบุตรก่อนหรือภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่บิดาตายหรือนับแต่วันที่ได้อุปการะหรือควรได้รู้ถึงความตายของบิดาให้สั่งจ่ายบำนาญพิเศษให้แก่บุตร ซึ่งศาลพิพากษาว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายดังกล่าว กรณีเช่นนี้ถ้าไม่สามารถเรียกเงินบำนาญพิเศษที่จ่ายให้ผู้อุปการะหรือผู้อยู่ในความอุปการะของผู้ตายรับไปแล้วคืนได้ให้นำความในวรรคสามและวรรคสี่มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อบุคคลซึ่งได้รับบำนาญพิเศษอยู่ตามที่กล่าวข้างต้นตายหรือหมดสิทธิไป ให้ส่วนที่ผู้นั้นได้รับอยู่เป็นอันยุติลงเพียงนั้น

มาตรา ๔๕ บำนาญพิเศษที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๔ ให้จ่ายโดยกำหนดเวลาและเงื่อนไข ดังนี้

(๑) บุตร ให้มีสิทธิได้รับจนอายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์ เว้นแต่เมื่ออายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์นั้น กำลังศึกษาอยู่ในชั้นเตรียมอุดมศึกษา หรือในชั้นอุดมศึกษาหรือชั้นการศึกษาที่ทางราชการรับรองให้เทียบเท่า ก็ให้ได้รับต่อไปตลอดเวลาที่ยังทำการศึกษาอยู่ในสถานศึกษา แต่ไม่เกินอายุยี่สิบห้าปีบริบูรณ์

(๒) สามีหรือภริยา ให้ได้รับตลอดชีวิต เว้นแต่ทำการสมรสใหม่

(๓) บิดามารดา ให้ได้รับตลอดชีวิต

(๔) บุคคลอื่นนอกจากที่ได้กล่าวใน (๑) (๒) และ (๓) ถ้าอายุยังไม่ถึงยี่สิบปีบริบูรณ์ให้อนุโลมรับอย่างบุตรแล้วแต่กรณี ถ้าไม่เข้าลักษณะดังกล่าวแล้ว ให้รับอยู่เพียงสิบปี

ถ้าผู้มีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษเป็นผู้พิการถึงทุพพลภาพอยู่ก่อนแล้ว หรือในระหว่างที่มีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษก็ให้ผู้นั้นได้รับบำนาญพิเศษตลอดเวลาที่ทุพพลภาพอยู่

มาตรา ๔๖<sup>(๒๔)</sup> บำนาญพิเศษเหตุทุพพลภาพที่ได้รับรวมกับบำนาญปกติถ้ามีจำนวนเงินรวมกันไม่ถึงเดือนละหนึ่งหมื่นห้าพันบาท ให้ได้รับบำนาญพิเศษเพิ่มขึ้นอีกจนครบหนึ่งหมื่นห้าพันบาท และบรรดาผู้มีสิทธิจะได้รับจะยื่นขอเปลี่ยนแปลงเป็นการรับบำนาญพิเศษแทนได้เป็นจำนวนเงินเท่ากับบำนาญพิเศษหกสิบเดือน

มาตรา ๔๗ การขอบำนาญพิเศษต้องแสดงรายงานแพทย์ที่ทางราชการรับรองกับรายงานแสดงเหตุที่ต้องรับอันตราย ได้รับการป่วยเจ็บ หรือถูกประทุษร้ายนั้นด้วย

ในกรณีตั้งบัญญัติไว้ในมาตรา ๔๓ ให้แสดงถึงเหตุการณ์อันทำให้ควรเชื่อได้ว่าผู้นั้นได้รับอันตรายถึงตาย

(๒๑) ลักษณะ ๒/๑

บำเหน็จดำรงชีพ

มาตรา ๔๗/๑ บำเหน็จดำรงชีพ ได้แก่ เงินที่จ่ายให้แก่ผู้รับบำนาญเพื่อช่วยเหลือการดำรงชีพ โดยจ่ายให้ครั้งเดียว

/ผู้รับบำนาญปกติ...

ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพมีสิทธิขอรับบำเหน็จดำรงชีพตามอัตราและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินสิบห้าเท่าของบำนาญรายเดือนที่ผู้นั้นได้รับ

ผู้รับบำนาญผู้ใดได้รับทั้งบำนาญปกติและบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ ให้นำบำนาญปกติและบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพรวมเป็นบำนาญรายเดือน เพื่อคำนวณจ่ายเป็นบำเหน็จดำรงชีพแก่ผู้นั้น

เมื่อได้รับบำเหน็จดำรงชีพแล้ว ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จดำรงชีพอีก ถ้าภายหลังผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่และได้ออกจากราชการในครั้งหลังโดยเลือกรับบำนาญ

ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพผู้ใดได้รับบำเหน็จดำรงชีพไปแล้ว ถ้าภายหลังผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่ โดยมีสิทธินับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญก่อนออกจากราชการต่อเนื่องกับการรับราชการในตอนหลังตามมาตรา ๓๐ และเมื่อออกจากราชการในครั้งหลังโดยเลือกรับบำเหน็จ การจ่ายบำเหน็จในกรณีเช่นว่านี้ ให้หักเงินออกจากบำเหน็จที่จะได้รับเท่ากับเงินบำเหน็จดำรงชีพเสียก่อน

ในกรณีผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพได้แสดงเจตนาขอรับบำเหน็จดำรงชีพไว้แล้ว แต่ได้ตายก่อนได้รับเงินบำเหน็จดำรงชีพ ให้การจ่ายเงินดังกล่าวเป็นอันระงับไป

#### ลักษณะ ๓<sup>(๕)</sup>

#### บำเหน็จตกทอด

มาตรา ๔๘<sup>(๑๖)</sup> ข้าราชการผู้ใดตายในระหว่างรับราชการอยู่ หรือทหารกองหนุนมีเบี้ยหวัดตาย ถ้าความตายนี้นั้นมิได้เกิดขึ้นเนื่องจากการประหลาดชั่วร้ายแรงของตนเอง ให้จ่ายเงินเป็นบำเหน็จตกทอดเป็นจำนวนตามเกณฑ์คำนวณในมาตรา ๓๒ (๑) ให้แก่ทายาทผู้มีสิทธิตามเกณฑ์ดังนี้

(๑) บุตรให้ได้รับสองส่วน ถ้าผู้ตายมีบุตรตั้งแต่สามคนขึ้นไปให้ได้รับสามส่วน

(๒) สามีหรือภริยาให้ได้รับหนึ่งส่วน

(๓) บิดามารดา หรือบิดา หรือมารดาที่มีชีวิตอยู่ให้ได้รับหนึ่งส่วน

ในกรณีที่ไม่มีทายาทในอนุมาตราใด หรือทายาทนั้นได้ตายไปเสียก่อน ให้แบ่งเงินดังกล่าวระหว่างทายาทผู้มีสิทธิในอนุมาตราที่มีทายาทผู้มีสิทธิได้รับ

ในกรณีที่ไม่มีทายาททั้งสามอนุมาตราดังกล่าว ให้จ่ายแก่บุคคลซึ่งผู้ตายได้แสดงเจตนาไว้ต่อส่วนราชการเจ้าสังกัดตามแบบและวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

ในกรณีที่ไม่มีทายาทและบุคคลซึ่งผู้ตายได้แสดงเจตนาไว้ตามวรรคสาม หรือบุคคลนั้นได้ตายไปก่อนให้สิทธิในบำเหน็จตกทอดนั้นเป็นอันยุติลง

/ในกรณี...

ในกรณีที่ได้มีการจ่ายบำเหน็จตกทอดไป แล้วหากปรากฏว่ามีบุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย ซึ่งได้มีการฟ้องคดีขอให้รับเด็กเป็นบุตรก่อนหรือภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ยังมีชีวิตอยู่หรือนับแต่วันที่ได้รู้ หรือควรได้รู้ถึงความตายของบิดาเพิ่มขึ้น ให้แบ่งบำเหน็จตกทอดนั้นใหม่ระหว่างทายาทผู้มีสิทธิโดยถือว่าบุตรชอบด้วยกฎหมายตามคำพิพากษานั้นเป็นทายาทผู้มีสิทธิตั้งแต่วันตายของเจ้าบ้านาญในกรณีเช่นนี้ให้กระทรวงการคลังเรียกคืนบำเหน็จตกทอดจากทายาท ซึ่งรับบำเหน็จตกทอดไปก่อนแล้วตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

ในกรณีที่ไม่สามารถเรียกคืนบำเหน็จตกทอดที่จ่ายให้รับเกินไปในส่วนของตนตามวรรคห้าได้กระทรวงการคลังไม่ต้องรับผิดชอบจ่ายเงินบำเหน็จตกทอดให้แก่บุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายย้อนหลังไปถึงวันเกิดสิทธิรับบำเหน็จตกทอดแต่อย่างใด

มาตรา ๔๙<sup>(๒๔)</sup> ภายใต้บังคับมาตรา ๓๘ ผู้ได้รับบำนาญปกติหรือผู้มีสิทธิจะได้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพตาย ให้จ่ายเงินเป็นบำเหน็จตกทอดให้แก่บุคคลตามมาตรา ๔๘ เป็นจำนวนสามสิบเท่าของบำนาญรายเดือนรวมกับเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ (ช.ค.บ.) ที่ได้รับหรือมีสิทธิได้รับและให้จ่ายตามส่วนและหลักเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรานี้

<sup>(๒๑)</sup> ในกรณีที่ได้มีการรับบำเหน็จดำรงชีพไปแล้ว เมื่อผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพตาย การจ่ายเงินบำเหน็จตกทอดตามวรรคหนึ่ง ให้หักเงินออกจากบำเหน็จตกทอดที่จะได้รับเท่ากับเงินบำเหน็จดำรงชีพเสียก่อน

มาตรา ๕๐<sup>(๕)</sup> การคำนวณเงินบำเหน็จตกทอดตามความในลักษณะนี้ รายใดได้ผลเป็นยอดเงินบำเหน็จตกทอดไม่ถึงสามพันบาท ก็ให้จ่ายเป็นเงินบำเหน็จตกทอดสามพันบาท

#### ลักษณะ ๔

##### การพิจารณาสั่งจ่ายบำเหน็จบ้านาญ

มาตรา ๕๑<sup>(๑๔)</sup> เมื่อกระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการเจ้าสังกัดซึ่งมีฐานะไม่ต่ำกว่ากรมหรือจังหวัด แล้วแต่กรณี ได้รับเรื่องราวขอรับบำเหน็จหรือบ้านาญแล้ว ให้รีบตรวจสอบและนำส่งให้ถึงกระทรวงการคลังภายในสามสิบวันนับแต่วันรับ และให้กระทรวงการคลังรีบพิจารณาสั่งภายในยี่สิบเอ็ดวันนับแต่วันรับ ทั้งนี้ เว้นแต่ความล่าช้าเป็นเพราะความผิดของผู้ขอหรือส่วนราชการเจ้าสังกัด แล้วแต่กรณี

การขอให้สั่งจ่ายและการสั่งจ่ายบำเหน็จหรือบ้านาญ ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

#### ลักษณะ ๕

##### การเสียสิทธิรับบ้านาญ

มาตรา ๕๒<sup>(๒๕)</sup> ยกเลิก

มาตรา ๕๓<sup>(๑๙)</sup> ข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการหรือข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ผู้ใดมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงถึงแก่ความตายก่อนได้รับการวินิจฉัยในเรื่องที่กระทำผิดวินัยนั้น ให้กระทรวงเจ้าสังกัดพิจารณาวินิจฉัยว่า ถ้าผู้นั้นไม่ถึงแก่ความตายเสียก่อนจะต้องได้รับโทษถึงไล่ออกหรือไม่ ถ้าเห็นว่าผู้นั้นจะต้องถูกลงโทษถึงไล่ออก ทายาทไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดตามมาตรา ๔๘

ในกรณีที่ข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการหรือข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ผู้ใดมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงถึงแก่ความตายก่อนได้รับการวินิจฉัยในเรื่องที่กระทำผิดวินัยนั้น ให้กระทรวงเจ้าสังกัดพิจารณาวินิจฉัยว่า ถ้าผู้นั้นไม่ถึงแก่ความตายเสียก่อนจะต้องได้รับโทษถึงไล่ออกหรือปลดออกหรือไม่ ถ้ากระทรวงเจ้าสังกัดเห็นว่าผู้นั้นจะต้องถูกลงโทษถึงไล่ออกหรือปลดออก ทายาทไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดตามมาตรา ๔๘

มาตรา ๕๔ ผู้ซึ่งได้รับบำนาญปกติหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติ หรือได้รับบำนาญพิเศษ เพราะเหตุทุพพลภาพ หรือทหารกองหนุนมีเบี้ยหวัด ผู้ใดกระทำความผิดอาญาซึ่งไม่ใช่ความผิดในลักษณะลหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือถูกฟ้องว่าเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต ถ้าถึงแก่ความตายก่อนคดีหรือก่อนคดีถึงที่สุด ให้กระทรวงเจ้าสังกัดที่ผู้นั้นเคยสังกัดอยู่พิจารณาวินิจฉัยว่า ผู้นั้นได้กระทำความผิดจริงหรือไม่ถ้าเห็นว่าผู้นั้นได้กระทำความผิดซึ่งกฎหมายกำหนดโทษจำคุกอย่างสูงไว้เกินกว่าหนึ่งปีแล้ว ทายาทไม่มีสิทธิได้รับบำนาญตามมาตรา ๔๙

มาตรา ๕๕ ทายาทดังต่อไปนี้ ไม่มีสิทธิที่จะได้รับบำนาญตามมาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙

(๑) ผู้ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่า ได้เจตนากระทำหรือพยายามกระทำให้เจ้าบำนาญหรือผู้ที่จะก่อให้เกิดสิทธิรับบำนาญแก่ตนถึงตายโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

(๒) ทายาทตามมาตรา ๔๔ ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่า ได้เจตนากระทำหรือพยายามกระทำให้ทายาทด้วยกันถึงตายโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

(๓) ผู้ที่ได้ฟ้องเจ้าบำนาญหรือผู้ที่จะก่อให้เกิดสิทธิรับบำนาญแก่ตน หาว่าทำความผิดโทษประหารชีวิต และตนเองกลับต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่า มีความผิดฐานฟ้องเท็จหรือทำพยานเท็จ

## ลักษณะ ๖

### บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๖ ข้าราชการผู้ใดลาออกไปดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทน หรือสภาผู้แทนราษฎรแล้วแต่กรณี ก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้ ถ้าภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่ ก็ให้นับเวลาระหว่างที่ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทน หรือสภาผู้แทนราษฎรในการคำนวณบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายที่ใช้ก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๗ ผู้ซึ่งไปหรือผู้ซึ่งทางราชการส่งอนุญาตให้ไปศึกษาวิชาในต่างประเทศก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้ เมื่อเข้ารับราชการให้มีสิทธินับเวลาระหว่างไปศึกษาวิชาในต่างประเทศเป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตามเกณฑ์ในกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญที่ใช้อยู่ก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๘ ข้าราชการผู้ใดกลับเข้ารับราชการก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้ และตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญที่ใช้อยู่ในขณะที่กลับเข้ารับราชการนั้น อาจให้นับเวลาราชการหลายตอนต่อกันได้ก็ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้นับเวลาราชการตอนก่อนกับตอนหลังต่อกันได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

- (๑) พ.ร.บ.บำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๔๙๔  
ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ ตอนที่ ๒๔ เล่ม ๖๘ หน้า ๑ วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๔๙๔  
มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๒ เมษายน พ.ศ.๒๔๙๔ เป็นต้นไป
- (๒) พ.ร.บ.บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๔๙๔  
ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ ตอนที่ ๘๐ เล่ม ๖๘ หน้า ๑ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๔๙๔  
มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๔๙๔ เป็นต้นไป
- (๓) พ.ร.บ.บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๔๙๖  
ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๐ ตอนที่ ๑๐ หน้า ๑๙๖ วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๖  
มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ.๒๔๙๔ เป็นต้นไป
- (๔) พ.ร.บ.บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๔๙๙  
ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๗๗ หน้า ๕ วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๔๙๙  
มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ.๒๔๙๙ เป็นต้นไป
- (๕) พ.ร.บ.บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๐๒  
ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๗๖ ตอนที่ ๑๐๑ หน้า ๒๔ วันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๐๒  
มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๐๒ เป็นต้นไป
- (๖) พ.ร.บ.บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ.๒๕๐๔  
ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๗๘ ตอนที่ ๙๖ หน้า ๑ วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๐๔  
มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ.๒๕๐๕ เป็นต้นไป
- (๗) พ.ร.บ.บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ.๒๕๐๙  
ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๗๙ หน้า ๓๗ วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๐๙  
มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๐๙ เป็นต้นไป



- (๘) พ.ร.บ.บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ.๒๕๑๒  
ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๑๙ หน้า ๑๒ วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๑๒  
มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๗ มีนาคม พ.ศ.๒๕๑๒ เป็นต้นไป
- (๙) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๒๕ ลง ๒๐ เม.ย.๑๕  
ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๘๙ ตอนที่ ๖๔ หน้า ๑๓ วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๑๕  
มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๑๔ เป็นต้นไป
- (๑๐) พ.ร.บ.บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ.๒๕๑๖  
ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๙๐ ตอนที่ ๑๒๐ หน้า ๑ วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๑๖  
มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ.๒๕๑๖ เป็นต้นไป
- (๑๑) พ.ร.บ.บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ.๒๕๑๗  
ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๙๑ ตอนที่ ๑๑๒ หน้า ๓๘ วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๑๗  
มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ.๒๕๑๗ เป็นต้นไป
- (๑๒) พ.ร.บ.บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ.๒๕๑๘  
ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๙๒ ตอนที่ ๓๕ หน้า ๑ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘  
มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๑๘ เป็นต้นไป
- (๑๓) พ.ร.บ.บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ.๒๕๒๐  
ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๙๔ ตอนที่ ๑๗ หน้า ๓๑ วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๒๐  
มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๐ มีนาคม พ.ศ.๒๕๒๐ เป็นต้นไป
- (๑๔) พ.ร.บ.บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ.๒๕๒๓  
ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๙๗ ตอนที่ ๑๔๖ หน้า ๑ วันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๒๓  
มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๒ กันยายน พ.ศ.๒๕๒๓ เป็นต้นไป
- (๑๕) พ.ร.บ.บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ.๒๕๒๖  
ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๑๐๐ ตอนที่ ๑๗๐ หน้า ๑๓ วันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๒๖  
มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๕ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๒๖ เป็นต้นไป
- (๑๖) พ.ร.บ.บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ.๒๕๓๐  
ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๑๑๙ หน้า ๑ วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๓๐  
มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๓๐ เป็นต้นไป
- (๑๗) พ.ร.บ.บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ.๒๕๓๙  
ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๓ ตอนที่ ๔๒ ก หน้า ๒๒ วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๓๙  
มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ.๒๕๓๙ เป็นต้นไป
- (๑๘) พ.ร.บ.บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ.๒๕๔๒  
ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๗๕ ก หน้า ๖ วันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๒  
มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๔๒ เป็นต้นไป

- (๑๘) พ.ร.บ.บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ.๒๕๔๓  
ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๗ ตอนที่ ๑๑ ก หน้า ๕ วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓  
มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๔๓ เป็นต้นไป
- (๑๙) พ.ร.บ.บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ.๒๕๔๓  
ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๗ ตอนที่ ๒๙ ก หน้า ๗ วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๓  
มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒ เมษายน พ.ศ.๒๕๔๓ เป็นต้นไป
- (๒๐) พ.ร.บ.บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ.๒๕๔๓  
ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๗ ตอนที่ ๙๒ ก หน้า ๑ วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๓  
มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๒ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๔๓ เป็นต้นไป
- (๒๑) พ.ร.บ.บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ.๒๕๔๖  
ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๐ ตอนที่ ๑๑๓ ก หน้า ๑ วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๖  
มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๔๖ เป็นต้นไป
- (๒๒) พ.ร.บ.บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ.๒๕๔๗  
ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๑ ตอนพิเศษ ๗๗ ก หน้า ๒๙ วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๗  
มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๑ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๔๗ เป็นต้นไป
- (๒๓) พ.ร.บ.บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๓) พ.ศ.๒๕๕๑  
ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๒๒ ก หน้า ๕๒ วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๑  
มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๑ เป็นต้นไป
- (๒๔) พ.ร.บ.บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๔) พ.ศ.๒๕๕๑  
ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๒๕ ก หน้า ๑๐ วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๑  
มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๕๑ เป็นต้นไป
- (๒๕) พ.ร.บ.บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ.๒๕๕๑  
ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๓๓ ก หน้า ๑ วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑  
มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๕๑ เป็นต้นไป

สำเนาถูกต้อง

(ลงชื่อ) พ.อ. ศักดิ์ศิริ ธนากิจ

(ศักดิ์ศิริ ธนากิจ)

ผอ.กสบ.สบ.ทหาร

๓๑ ส.ค.๕๔